

Ik wil mensen leren hoe je met ademhaling, focus en bewustzijn kalm kunt blijven onder stress

Joey Uffellie heeft een ijsbad in zijn koffiezaak

→ REGIO 11



VOOR HET LAATSTE NIEUWS: NHD.NL

TIPS EN REACTIES: REDACTIE.ZAAN@NHD.NL

DINSDAG 21 JULI 2026

IN DE AS Brandweer ziet aantal woningbranden door accu's stijgen

De fatbike als potentiële vlammenwerper

Even in huis de accu van elektrische step of fatbike opladen? Doe het niet, waarschuwt Edwin Tel, medewerker Brandveilig Leven van brandweer Zaanstreek-Waterland. Zo'n accu is een potentiële vlammenwerper die binnen recordtijd een complete huiskamer in de as kan leggen en schadelijke gifwolken produceert.

José Pietens
jose.pietens@mediahuis.nl

Wormerveer ■ Het zijn de oplaadbare accu's met lithium-ionbatterijen die de grote boosdoener zijn. Soldeerbouten, telefoons, tandenborstels, stepjes, fatbikes, scootmobielen en auto's: ze zitten overal in. Het kan flink misgaan als de batterij kapot is of verkeerd wordt opgeladen, zegt Tel.

Hij pakt de cijfers erbij. Fietsaccu's alleen al zijn jaarlijks verantwoordelijk voor 250 tot 300 gebouwbranden in heel Nederland. In de regio Zaanstreek-Waterland waren in 2025 in totaal 159 gebouwbranden, waarvan er acht met zekerheid zijn veroorzaakt door accu's; oftewel vier tot vijf procent van alle branden in de regio. Maar dat is een voorzichtige schatting. Soms is de schade zo groot dat de precieze oorzaak niet meer te achterhalen is.

Tel denkt dat het aantal branden zal toenemen, omdat er nu veel elektrische fietsen zijn van vijf jaar en ouder. De bijbehorende accu's kunnen problemen geven als ze niet zijn onderhouden of getest. Veel mensen weten helaas niet dat dit moet, zegt hij. Een fietsaccu kan snel beschadigen. „Als je je fiets keurig wegzet, is er niet veel aan de hand. Maar val je een keer hard of gooi je je fiets altijd ergens neer, dan is de kans groot dat er van binnen iets beschadigt.”

Kettingreactie

Dat kan snel gebeuren. Een gemiddelde fietsaccu bevat veertig batterijen en elk van die batterijen heeft flinterdunne elementen die makkelijk kunnen scheuren, met kortsluiting als gevolg. „Staat er één batterij in de brand, dan gaan ze allemaal.” Een willekeurige fatbike kan daardoor veranderen in een vlammenwerper



Edwin Tel met een keur aan oplaadbare batterijen die grote schade kunnen veroorzaken.

FOTO ERIK RIETMAN

Ga niet zelf blussen. Dat helpt niet en verergert de chemische reactie

die de ene vlam na de andere 'afschiet'. In brandweerbargoen heet zo'n oncontroleerbare kettingreactie een 'thermal runaway'.

Zulke branden kunnen razendsnel een verwoestende uitwerking hebben op woningen. Bij de brand komen ook giftige stoffen vrij die schadelijk zijn voor de inwendige organen en fataal kunnen zijn. Tel raadt dan ook aan om bij een oploeiende brand niet zelf aan de slag te gaan met water of poeder. „Dat helpt niet. Water verergert zelfs de chemische reacties. Het devies is: deuren sluiten en meteen

naar buiten. Pas daar bel je de brandweer.”

Tel raadt aan om accu's op te laden in de schuur en rekening te houden met de buitentemperatuur. Tijdens een hittegolf dus niet in een bloedhete schuur, maar 's avonds als het is afgekoeld. Is er geen andere mogelijkheid dan opladen in huis, blijf er dan vooral bij. „Loop niet weg en leg de oplader niet op de bank of een andere zachte ondergrond die makkelijk in de fik vliegt.” Dit advies geldt voor elke oplaadbare batterij, van heel klein tot heel groot.

Een klein accuutje is een bom, zegt Tel, en daar worden langzamerhand steeds meer instanties zich bewust van. Dat verklaart bijvoorbeeld waarom sommige musea niet meer willen dat bezoekers fietsaccu's opbergen in de kluisjes van het museum of waarom fietsaccu's niet overal op de asielboten in Zaanstad opgeladen mogen worden. Het is ook niet handig om scootmobielen en fietsen op te laden in gemeenschappelijke hallen en gangen van flats, zegt Tel: „Zo'n brand snijdt meteen de vluchtroute af.”

Brandende accu's zijn niet snel geblust, zegt Tel. Kleintjes van telefoons

en fietsaccu's moeten minstens 24 uur worden ondergedompeld in koelwater om ze te blussen en te voorkomen dat ze later alsnog ontbranden. Middellgrote (zoals stepjes en scootmobielen) moeten tot 72 uur in het water. In de praktijk kunnen mensen dit niet doen, omdat dit te gevaarlijk is. De brand gaat zo snel, dat bewoners amper tijd hebben om te vluchten.

Zeecontainer

Als elektrische auto's in brand staan, komt de brandweer met groot materieel. Zij plaatsen de auto minimaal 72 uur in een met water gevulde zeecontainer. Brandweermannen of -vrouwen die in de giftige wolken lopen, moeten na de brand meteen een ander bluspak aan. Dan komt een collega uit Purmerend of Zaanstad met een wagen vol nieuwe bluspakken naar de plek des onheils, zodat de brandweermannen een nieuw pak aan kunnen doen terwijl de oude worden schoongemaakt.

Al is de schade die door batterijen kan ontstaan groot, Tel wil niet aan bangmakerij doen. „In de praktijk gaat het in veel gevallen natuurlijk gewoon goed.”

Veilig laden

- Gebruik de snoertjes en opladers die bij de accu's horen en geen goedkope alternatieven
- Let erop dat het voltage van de oplader en de batterij overeenkomen
- Laad al je batterijen eens in de drie maanden op om te voorkomen dat ze beschadigen
- Wordt een batterij gloeiend-heet? Laat hem dan controleren bij de fietsenmaker of telefoonwinkel
- Haal de oplader uit het stopcontact als de batterij is opgeladen
- Ook de stekkers en kabeltjes moeten heel zijn om kortsluiting te voorkomen
- Toch brand door een accu? Sluit alle deuren om uitbreiding te voorkomen. Ga naar buiten en bel 112.

Meer tips op: iklaadaccuraat.nl.